

Ze školy pojmů.

Susanne Schwartzkopfová

Pořádek – řád	2
Píle.....	6
Poslušnost.....	8
Spolehlivost.....	10
Dochvilnost.....	12
Svoboda.....	13
Štěstí.....	16
Pomoc.....	18
Vedení.....	20
Vděčnost.....	22
Radost.....	24
Pokoj – mír.....	26

P o ř á d e k – ř á d .

Člověk pokřivil až na nejzazší mez vše, co mu Bůh poskytl jako dary a pomoci. Také pojmy nechápe správně, i když je řeči ještě správně formuje. Příkládá jim jiný, pokřivený smysl. Má-li tedy vstoupit do světa lidí jasno a pravda, musí se začít od kořenů. Je třeba objasnit a očistit ní ty nejjednodušší pojmy od znetvoření, aby zazářily jako to, čím mají být: drahokamy z pokladnice Nejvyššího.

Co je to pojem? Je to shrnutí postupů a uspořádání, které jsou podmíněny zákonům stvoření. Z toho důvodu musí každý lidský pojem přijmout svůj smysl opět ze stvoření, z díla Božího a nikoliv odvozovat smysl z lidského myšlení. To je první poznatek, na kterém je třeba stavět. Pak musíme začít těmi nejjednoduššími pojmy, aby se utvořil v chaosu pořádek a řád. Tím položíme nové základy pro všechno myšlení a cítění lidí, ze kterého mají vznikat činy.

Pohlédněme se tedy po těch nejjednodušších pojmech, které chceme vštěpovat již našim dětem. Ze všeho nejdříve zde narazíme na „pořádek“. Pořádek je předpokladem pro všechno konání, neboť jen na základě pořádku a řádu může být trvalá výstavba.

Podívejme se tedy, co pořádek - řád vlastně je, co znamená, čím má podle Boží vůle být.

Řád je souznění různých částí v harmonickém celku. Tak je tomu všude ve stvoření. Musí to tak být, neboť jinak by se stvoření muselo rozpadnout. Podle jednoduchých, nezkřivitelných zákonů se v nejpřesnějším a nejpřísnějším pořádku uskutečňuje vše, co se ve stvoření odehrává. Pravidelně se střídá den a noc, každý rok se země ozdobí čerstvou zelení a novým životem. Ve svých stanovených drahách táhnou dálkami hvězdy, vzájemně propojené společným působením. Užasle obdivujeme, my lidé, tento vesmírný řád! Obdivujeme jej, milujeme jej, ale nenapodobujeme jej! My sami si děláme nárok na takový pořádek a řád, který si vytváříme sami, který je, jak ještě uvidíme, soustavným nepořádkem.

Jak často už jsme na sebe nechali působit uspořádaný běh ročních období, prožili ho v tisícerých prožitcích, které se nikdy nevyčerpají. Po tichém klidu zimy, která byla současně hromaděním nových sil, následovalo opět procitnutí jara. Nikdy nás to nezklamalo. Začalo se to hýbat ve všech zárodcích, míza opět proučila do korun stromů, životní pud v člověku i ve zvířeti opět ožil. Z rostoucího zárodku se přirozeně a Bohem chtěně vyvinula rostlina, zvíře, člověk. Růst nutil k rozkvětu a tak se dlouhý, tichý, bílý svět zimy najednou pokryl pestrou hojností, nesčetnými formami života, které všechny následovaly stejný zákon, který je volal k růstu a vývoji.

Pulzující život nepřipouští stav klidu. Tak vzniká z květu plod, z poupěte se vyvíjí zrající ovoce, které v sobě nese nová semena pro budoucnost. Jakmile je plod hotov, tehdy může nastoupit nový čas odpočinku, v němž je vědomě soustředěna příprava pro následující běh života.

Bylo to tak vždy a také to tak zůstane. Jedno roční období vyplývá z druhého a jedno následuje za druhým. To je tedy řád, který se podrobuje časovému sledu. Připojme tento druhý poznatek k prvnímu: Boží vůle, ze které vše vyšlo, nechává život běžet v zákonitém pořádku danými drahami.

Mimo to je ale ve vesmíru ještě také uspořádané bytí vedle sebe. Oboje patří dohromady, neboť různé vedle sebe uspořádané skupiny mohou jít současně vstříc témuž cíli a dosáhnout ho ve stejné době. To jsme již viděli na současném chodu ročních období a s tím spojeným životem zvířat a rostlin. V průběhu roku se všechno snaží o zralost, žádný stupeň se přitom nesmí obejít nebo přeskočit, jedno se vyvíjí z druhého.

Pozorujme nyní člověka. Nepatří také jeho život do tohoto velkého pravidelného chodu, do tohoto velkého moudrého řádu? Bezpochyby se má také člověk vyvíjet od zárodku do vrcholného rozkvětu a od tohoto rozkvětu k životní zralosti. Teprve až dosáhne této zralosti, smí pro něj nastat čas odpočinku a rozvažování, který mu má být přípravou na nový život. Tak jako v přírodě, která jej obklopuje. Krok za krokem, od dětství k mladosti, potom ke zralosti v činech, po níž má ve stáří následovat zralost poznání. V tom je pro člověka Bohem chtěný řád. Tak by měl člověk jít svou cestou pozemským životem, přičemž jeho duch zraje, i když tělo stárne.

Kdyby všichni lidé takto kráčeli životem, vědomi si úlohy, kterou jim Stvořitel přidelil, byl by jen harmonický postup „vedle sebe“ a „společně“, neboť by potom všichni usilovali ke stejnému cíli. Nemohlo by docházet ke vměšování do záležitostí druhého, neboť i on je poutníkem na cestě k vývoji. Před každým by jasně stál jeho cíl, nedocházelo by proto k překážejícím potížím, k neshodám mezi stářím a mládím. Od mládí se nepožaduje životní zkušenost, ale svěží čin. Od stáří žádné pádění kupředu, nýbrž rozvážnost, zkoumání a jednání, které vychází ze zralosti poznání.

Kdyby to každý věděl, nedocházelo by tak často k neuskutečnitelným očekáváním, požadavkům a nadějím. Tak jako člověk nemůže utrhnout nezralý plod a očekávat od něj plnou sladkost, tak nemůže požadovat od mládí zralost stáří a ze stárnoucího kmene nemůže chtít trhat květy. Náleží to k jinému životnímu období.

To vše patří k Bohem chtěnému pojmu řád. „Všechno má svůj čas“ znamená - ne předčasně, ale také ne později. Krok za krokem musí vyplývat jedno z druhého, jedno z druhého musí vyrůstat společně i vedle sebe. Jenom cíl je pro všechny stejný, ale ne mezistupně.

Kdyby tomu tak bylo, působilo by to také tak na celý vnější život člověka. Existovalo by to například též v životě státu, v oblastech společného i odlišného působení. Společné v usilování a ve vývoji kupředu, rozdílné v různých vývojových stupních, které by musely také u státu postupovat za sebou tak uceleně a samočinně, jak je tomu u stromu, který stojí v dobré půdě a vypíná se nejdříve do výše a potom teprve rozpíná ochranně své větve na všechny strany, poskytující stín a osvěžení po práci v parnu.

Ve skutečnosti je to ale tak, že lidé ještě vůbec nenašli Bohem chtěnou formu státu. Tedy žádný stát se nenachází na tom začátku, ze kterého by se mohly živě vyvíjet všechny další stupně. Neboť žádný stát není založen pevně na Božích příkázáních. Všechny chtějí stavět na lidských zákonech, ale v těchto nevládne řád, který vládne ve vesmíru, který každému jednotlivci vykazuje jeho místo, kde může plně rozvíjet své schopnosti. Vybudujte nejdříve své státy na příkázáních Božích, které zakazují jiné olupovat a jiným škodit, ať činy nebo slovy. Vystavějte je na základě lásky a poslušnosti k Bohu! Pak uvidíte jak silnou ochranou je pro každého člena spořádaný stát, jak každému pomáhá a všechno vede k rozkvětu. Lidstvo by neměl obklopovat lidský pořádek se všemi svými chybami, stranickostí, sobectvím a lží, ale čistota Božského řádu, ve kterém se nemůže dařit ovzduší lži a sobectví.

Je tomu ale tak, že dnes již člověk není schopen uspořádat si ani jeden jediný den způsobem, aby odpovídal přirozenému řádu. Dnes se dělá z noci den a den se velmi často promarní v chaotické činnosti. Kolik lidí ožívá teprve příchodem večera! Domnívají se, že ve večerním klidu mohou nerušeně tvořit a že mají největší schopnosti pro duševní práci.

Den jim také často neposkytuje čas k zamyšlení. A přece, jak je toto pojetí od základu špatné. Ukazuje, že člověk už nemá ani tušení o průběhu dne, tak jak probíhá ve stvoření, které nás obklopuje.

Náš pozemský den se dělí na dvakrát dvanáct hodin. V prvních dvanácti hodinách stoupá jako vlna shůry proudící síla. V době nejvyššího postavení slunce dosahuje svého vrcholu, pak klesá až do půlnoci, kdy dosáhne svého nejnižšího bodu. Je to jako příliv a odliv, jako

vydechnutí a nadechnutí. Boží dech přichází a jde a my bychom měli přicházet a jít s ním, měli bychom se do něj vnořit a v něm spočinout. Proto by měly časné ranní hodiny sloužit k zahajování tvůrčí činnosti, tvorbě nových plánů a k vyjádření nových myšlenek. V těchto svěžích ranních hodinách jsme schopni nejvíce pochopit, „čerpát“ z věčných pramenů. Odpoledne by ale mělo sloužit ke zpracování, uskutečňování pochopeného a přijatého. Tak by to bylo podle přirozeného, Bohem chtěného řádu. Kdybychom se vřadili do tohoto přirozeného běhu, mohli bychom pak vykonat mnohonásobek toho, čeho se nyní v rozporu s tímto řádem snažíme s vypětím všech sil dosáhnout.

Noc bychom neměli věnovat zábavám a rozptýlení. Jak příznačné je již samo slovo „rozptýlení“, jaké v něm spočívá odsouzení, neboť my se přece nemáme rozptylovat, to znamená rozkládat své síly, ale shromážďovat je. Noc je určena ke spánku, který tělo potřebuje a duch se má v době, kdy tělo odpočívá, pozvednout vzhůru do světlých výšin a načerpat tam sílu k novému působení, tak jak to činí příroda v době zimního odpočinku, který je jejím spánkem. Kdo takto spořádaně žije, ten zjistí, že stihne desetkrát více, než co se dříve pokoušel stihnout za cenu vydání veškeré energie. A co více - člověka to učiní svěžím a šťastným, jeho tělo se tak brzy neopotřebuje, neboť se mu dostane vždy a včas vše, co potřebuje k životu.

Řeknete, že je to nemožné. Poměry jsou nyní takové, že člověk nemůže žít jak by chtěl, musí se jim přizpůsobit. Nemyslíte ale, že se Bohem chtěný řád přece jen také prosadí mezi lidmi? Nebo to tak má jít na věky, že se ve stvoření všechno ubírá spořádaně, zatím co lidé tento pořádek umíněně narušují? Nadělali tím všude jen škodu.

Kdo nevidí ty bezpočetné a stále se množící nemoci rostlinného a živočišného světa - to jsou následky porušeného pořádku v domácnosti přírody. Kde člověk zasáhl „vylepšujícím způsobem“, tam porušil dobře vyváženou rovnováhu. Zničil údajné škůdce a nasadil za ně jiné, mnohem škodlivější, které už ale nemůže zvládnout. Zpustošil tvář země, oloupil ji kvůli vlastnímu prospěchu o lesní zeleň, která ji chránila a sklídlil za to pouště, písečné bouře, nedostatek potravin. Dalo by se uvést mnoho příkladů, kdy člověk porušil řád přírody a sám si tak uškodil na nejcitlivějších místech. Také zhoubné nákazy, které lidstvo neustále sužují, jsou následky chybných zásahů. V lidském těle oslabeném neuspořádaným životem nachází dobrou živnou půdu.

Kde však nyní začít, abychom přivodili zlepšení? Je třeba dotknout se kořene zla - vnitřního života člověka! Nikde nevládne tak strašný nepořádek, jako ve vnitřním světě člověka! Kdybychom z něj poodhalili závoje, zhrozili bychom se toho, kolik bychom našli potrhanych myšlenek, polovičatých přání, nezažitých pocitů. Každý by se měl večer poohlédnout, jak proběhl jeho den. Jaký byl? Promyslel člověk novou myšlenku až do konce? A také ji provedl? Nezůstalo jen při úmyslech? Naslouchal svému vnitřnímu citění a dbal ho? Při opravdu vážném zkoumání by se asi většina lidí zděsila, jak těkavě a povrchně myslí! Nejlépe to ukazují mnohé rozhovory. Myšlenky se vynořují a zase mizí, dříve než mohly být řádně pochopeny. Pocity vystupují a zanikají dříve, než mohly dostat pravou podobu, dobrá předsevzetí se ztrácí v průběhu denní činnosti.

Odtud musíme začít s pořádkem: Myšlenky musíme dotáhnout až do konce, abychom z nich vytěžili vědění, které otevírá bránu k dalším poznatkům. Jedno roste z druhého - jaro ze zimy, vyzrálé ovoce z léta a podzimu. Nepřechovávejme v sobě polovičatost v citech ani pocitech, buďme celí ve všem konání!

A nyní následuje další krok, který vychází z prvního. To co opravdu myslíme uvážíme a procítíme, nenecháme jen tak volně odcházet do dálek jako prchavě rozptýlené city a myšlenky. U nás přece nic nezůstává, všechno od nás odchází pryč, přitahováno shromážděním stejnorodých sil. Tam posíleno vrací se k nám zpět, obtíženo dobrým nebo špatným jako včela, podle toho jaká byla naše setba. Také v tom vládne ve vesmíru

nejpřísnější řád a člověk nemá žádnou možnost do něj zasahovat a „vylepšovat jej“. Musí ho přijmout. Co zasel, to musí sklídit! Všim pulzující Boží síla nestrpí stav klidu. Pohybem, tím tluče srdce stvoření, nikdy neváznoucím pohybem. A je to pohyb v nejprísnějším, nikdy se neodchylujícím řádu. Tak, jak to bylo na počátku, tak se to bude dít až na věky. K původci se vždy vrací co vyslal a přináší mu to štěstí a radost nebo zlý osud a neštěstí.

Pořádek – řád je nejsilnější udržující princip ve stvoření. Bez řádu by se muselo stvoření rozpadnout. Pokud se člověk konečně zcela nevpraví do Bohem určeného řádu, nepřizpůsobí-li se mu jak svým vnitřním, tak i vnějším životem, vyřadí se sám ze života skutečného.

Nepořádek v myšlenkovém a citovém světě lidí dosáhl katastrofálních rozměrů a my všichni známe jeho následky. Jak ale můžeme tento stav změnit?

Jak již bylo řečeno: to, že si uspořádáme svůj vnitřní život, se přeneso také do našeho vnějšího života, který se konečně přizpůsobí vesmírnému řádu, který všechno a každého staví na místo, na které patří. Člověka staví na takové místo, kde může plnit své úkoly k blahu celku.

Pořádek v myšlení, pořádek v cítění, upravující řád konání v celém životě - tím jsme učinili první krok k Bohem chtěnému životu. Pak již nebudeme těmi dobrovolně vyloučenými, kteří jdou osaměle a stranou po falešných cestách. Nádherný řád, který vládne všude ve světlých Božích říších, nás vyzdvihne a ponese.

Dosaďme řád na trůn, jenž mu náleží. Pak se k němu ještě přidruží jeho dvě sestry, které nám pomáhají plnit zákony svého většího bratra. Jsou to přesnost a spolehlivost.

Bude-li náš celý život prodchnut jasným, jednoduchým pořádkem, budou se nám stále více otevírat oči nad nádherným řádem ve stvoření, který řídí všechno až do nejmenšího, který nikdy nepřipustí stav klidu, který zná jenom vývoj vpřed, stále k vyšším cílům!

V obdivu se skloníme před Boží moudrostí, která řídí světy!

P í l e.

Každý se domnívá, že ví, co je píle. Vždyť je to zcela jednoduché, jednoznačné, že ano? Nebo se snad i zde vloudilo do pojmu něco, co jej pokřivilo a znetvořilo?

Tak se podívejte! Co je vlastně píle, co je možno za píli označit? Mezi lidmi je mnoho druhů píle. Tento pojem známe v mnoha odstínech. U někoho je to houževnatá píle, která chce bezpodmínečně a s vypětím všech sil dosáhnout vytýčeného cíle. Jiný člověk projevuje píli plnou chvatu. Chtěl by být co možná nejdříve hotov, aby měl čas na to, co ho poutá více než uložená povinnost. A jiný se zase trápí namáhavou pílí. Vleče se unuděně, nevesele prací. Musí ji udělat, ale radost mu nepřináší.

Je ještě mnoho druhů píle. Zarytá píle, která vášnivě usiluje o úspěch, o uznání. Žádnostivá píle, která chce uchvátit co možná nejvíce a co nejrychleji. Existuje dokonce líná píle, ať to zní jakkoliv rozporuplně. Je to píle, která se zaměřuje na předstírání námahy, která se šikovně halí do pláštiku nejhorlivější práce. Zde jsme se již dostali ke lži.

Toto vše nemůže být to pravé. Co kdybychom se rozhlédli v životě lidí ještě dále? Nenašli bychom přece něco cenného u tak mnoha „pilných“ lidí, kteří na zemi nepochybně jsou? Všude se přece tak nadměrně pracuje, dobrovolně i nuceně. Cožpak to všechno ještě není to pravé? Podívejme se na obchodníka. Pozdě do noci sedí u svého pracovního stolu, počítá a plánuje, přemýšlí co a jak má nejlépe udělat, jak přivést svůj obchod do rozkvětu. Také přes den přemítá, dělá nové plány, přijímá a provádí rozhodnutí. Je neúnavný v neustálé činnosti. Není to chvályhodné?

Nyní se ho však zeptejme: k čemu všechna ta námaha? Co je tvým cílem? Všichni to známe. Je to zcela jednoduché a samozřejmé. Proč pracuje? Aby byl jeho obchod opravdu výnosný, jak se říká - prosperující. A čemu slouží jeho přání, jaký je cíl, o který se snaží? Nu, obchod musí dobře běžet, aby mohl jemu a jeho blízkým zajistit co nejpríjemnější a pohodlný život. Nemá snad na to právo? Není to zasloužená odměna za jeho píli? Vypadá to tak.

Zkoumejme nyní s použitím nejvnitřnějšího citění „příjemný a pohodlný“ život, bezstarostné bytí! Je to cíl, který povznáší člověka tak, jak by měl? Ne, jistěže ne! „Příjemný“ a „pohodlný“ jsou nízké lidsky vytoužené pojmy, z Boží pokladnice nepocházejí! Jsou to duchovní jedy. Dusí jeho život, jeho čilost. „Příjemným“ a „pohodlným“ životem se dostáváme vnitřně do stavu klidu. Nemusíme se již namáhat, protože jsme dosáhli všeho, co jsme si přáli. Tak by duch brzy zlenivěl a nakonec by zcela usnul. Tím by se ale vydával do velkého nebezpečí! Náš duch, my sami nesmíme usnout, jinak odumřeme, neboť při spánku ducha by námi neproudil již žádný život.

Lidé zabývající se obchodní činností se počítají k nejpilnějším lidem na světě. Jsou stále v činnosti, poháněni přáními pozemsky se stále víc prosazovat. Snad v žádném jiném povolání nebude muset být změna tak velká, jako u obchodníků. Jejich cíl se musí změnit! Místo pro sebe, musí se naučit pracovat pro všeobecný prospěch. Jsou nezbytnými články při rozdělování pozemských statků a musí v tom být tak svědomití a čestní, jak jen to je možné. Mají veřejnost zásobovat zbožím, které lidé potřebují a ne jim vnucovat to, co obchodu přinese zisk, veřejnosti ale pouze splnění neužitečných přání. O vzbuzení právě takových přání pečuje dnes obratná reklama. Umí tak lichotivě a přesvědčivě ukázat, že právě tyto věci jsou bezpodmínečně nutné pro zdraví, krásu, zábavu a požitky, že povrchnost většiny lidí se nechá také opravdu přesvědčit. Kolik peněz dnes vydáváme za zcela neužitečné věci. A přitom by mohly být tyto peníze užity tak, aby přinesly veřejnosti prospěch, ba i pozhnání.

Toto je tedy to chybné stanovení cíle, které není hodno vynakládané námahy. Vynaložená energie by měla být vždy úměrná výši cíle. Lidstvo nemá ovládat píle vynucená obavou, roznicená žádostí, touhou nakupit bohatství, či vynakládaná pro získání poct a slávy mezi lidmi, nýbrž tichá, rozvážná, neúnavná a radostná píle, která vždy nanovo, den co den, provází

pracovní povinnosti. Bez velké píce nemůže člověk vyplnit své místo ve stvoření. Toto vykonává svůj koloběh života v nepřetržitém pohybu, v jeho řádu nenastane nikdy stav klidu. Udržováno může být ale jen píli bezpečných bytostí. Neboť tento řád není ztrnulý mechanický, neběží sám od sebe.

V B O Ž Í M stvoření, kterým pulzuje život, se nic neděje samo od sebe. Všude stojí služebníci a pomocníci, kteří tento pořádek udržují a ženou kola vývoje kupředu.

Člověk o tom už nic neví. Již dávno zpřetrhal jemná vlákna, která spojovala jeho činnost s nespočetnými pomocníky, kteří jsou očima pozemských lidí neviditelní. Kdyby to ale ještě mohl vidět, styděl by se před nimi složit ruce v klín. Život spěje *n e u s t á l e* dál ve všech svých formách! To je to jediné, co člověk ještě dnes ví a vidí. Ví, že nemůže být stále jaro, že se nedá zadržet. Musí následovat léto a po něm podzim a zima. Co ale, kdyby vody už nechtěly téci? Větry vát? Kdyby chlad zimy nechtěl povolit? Co potom? Myslíte si, že by se to nikdy nemohlo stát, že jedno následuje za druhým, že by to život nepřipustil? To je pravda. Co je to ale „život“? Je to neúnavně proudící Boží síla, která proniká vším stvořením a nepřipustí jeho zastavení. A tato Boží síla proudí také námi lidmi a pobízí nás ke stejné neúnavné píli, abychom nezaostávali za služebníky Božími, kteří dávají stále to nejlepší a kteří nikdy nezahálí.

Je pravda, že Boží síla nikdy neustává a že žene vývoj stále kupředu, ale přitom je tato síla přijímána, rozdělována a ochraňována! Tak jako jsou větry směřovány tam, kde mají působit, tak jako vody padají na místa, pro která jsou určena, tak je to u všech životních procesů ve vesmíru. Žádná květina nepokvete, aniž by o ni nějaký elf nepečoval a neošetřoval ji. Lesem neběhá jelen ani vzduchem neletí pták, který by neměl své pomocníky, kteří mu ukazují cestu! Všechno je ve stvoření nádherně spředeno dohromady a děje se v neúnavné píli - ke cti Boží, aby Mu děkovalo, velebilo Ho, spělo Mu v bezmezném štěstí vstříc.

A tím jsme konečně dospěli k tomu poslednímu, k vlastnímu cíli každé píce, k cíli pro který se vyplatí nasadit všechny své síly a nejhorlivější úsilí:

Ke cti Boží!

Poslušnost.

Tento pojem dnes zní téměř hanlivě! Člověk přitom myslí na útlak, otroctví, slabošské podrobení se a ohýbání. S tím je také vždy spojena představa přinucení a člověk se vědomě nebo nevědomě proti tomu vnitřně vzpírá. *Radosťná* poslušnost již neexistuje. Podívejte se na děti, které neposlouchají své rodiče, když je volají. Sotva se naučí chodit, jdou svými cestami, matce navzdory. Podívejte se na mládež, která nechce slyšet už ani slovo, které působí výchovně. Dnešní mládež má stále na jazyku vzdorovité „Chci, rád bych, vím!“. To má ale také svou hlubokou příčinu! Jak může mládež s ochotou poslouchat, když je vychovávána k sobectví? Jak může poslušnost považovat za něco nutného, když dospělí všude překračují zákony, aby dosáhli nějaké výhody? Jak se od ní může očekávat poslušnost, když se jí od malička nevštěpuje, když se jí neukáže, že neposlušnost je ve společném životě škodlivá a překážející? Teprve tvrdý život nutí člověka, aby se podrobil tam, kde je to nezbytně nutné. Ale to není ta poslušnost, kterou Tvůrce požaduje a očekává od svých dětí - to skutečně ne! Bůh na nás nikdy neklade břemeno. On nechce zbabělé otroky, kteří se ponížene hrbí a v duchu reptají. Ta pravá poslušnost, ať to vypadá na první pohled jakkoliv rozporuplně, se nedá oddělit od vnitřní svobody člověka.

Za starých časů – jak se dovídáme ze zpráv, třeba o životě Abrahamově – existovala vůči Bohu ještě dětsky důvěřivá poslušnost, lidé se dali vést Jeho vůlí, Jeho zákony. Dokonce celé kmeny a národy se jí řídily a jednaly podle ní. Ale časem se z poslušnosti vůči Bohu, která se ukázala vždy jako nejlepší, ze které vyplýval plánovitý pořádek a další vývoj, stalo kritické mudrlantství rozumově chytrých lidí. Z vypínání vědět všechno lépe, být chytřejší, vyvstala svéhlavost, za kterou následovala zjevná neposlušnost. Ta nakonec vedla k nepořádku, který se v dnešních dnech stal dokonalým chaosem. Neustále bující rozum přerušil jemný vnitřní hlas citu, který jediný je schopen vystihnout Boží vůli. Člověk se pokládal za chytřejšího, než jeho Stvořitel.

Špatná orientace hodnot! Začíná to mudrlantstvím, ve kterém leží skrytá pochybnost, pokračuje domýšlivostí a končí vzdorovitým vzepřením se. Když to vím lépe, proč se mám potom podrobit? Člověk stále ještě neví, jak se tím zesměšnil, když chtěl proti moudrému vedení shůry násilím prosadit svoje nepatrné, sobecké plány.

Stojíme nyní uprostřed nejhlubšího zmatku, jaký je vůbec myslitelný. Celé národy dospěly na zemi do míst, která pro ně nebyla určena a tam hynou. Mísí se rasy, které se nikdy mísit neměly a následkem je neštěstí a zlo. Cizorodé národy jsou nuceny žít společně a z toho vyvstávají neřešitelné problémy, které přibývají rostou a nabývají obrovských rozměrů.

Zvůle kam člověk pohlédne, násilí mocných, kteří vnucují jiným svoji nespravedlivou vůli, útlak celých národů, který zachází až do jejich úplného vyhlazení. Člověk již nechtěl poslouchat Boha a proto se nyní z lidských úst rozléhají země ta ukrutná slova: „Podrob se nebo zemřeš!“. A i přesto, že se podrobí, jsou nespočetní lidé vyvražďováni, tak jak to diktuje nenávisť, strach ze soupeře nebo závist.

Také dnešní mocipáni vynutili stěhování národů, ale v porovnání s dřívější dobou vyvolali nevýslovnou bídu. Vypuzené vyvrátili z jejich kořenů, urvali jim jejich domácí půdu a nechali je pak vyhladovět, zchátrat a zajít. Co na tom, že miliony zahynuly? Země měla stále ještě dost lidí a moc tyranů rostla.

Toho všeho by bývalo lidstvo zůstalo ušetřeno, kdyby si bylo zachovalo poslušnost vůči Bohu, kdyby bylo následovalo Jeho řídící, stále otcovsky milující ruku! Poslušnost musí být a moudré Boží úmysly se musí plnit od nejmenšího k největšímu článku. Každý musí stát na místě, které je mu určeno, žádný ho nesmí bez pokynu opustit. O tom, že následky odepření poslušnosti jsou nedozírné, svědčí dnes záplava těch, kteří jsou bez domova.

Poslušnost musí být, ale - a teď přijde to rozhodující: kdo ji požaduje musí za svůj příkaz nést také odpovědnost, nesmí nikdy jednat svévolně! Kdo stojí na vedoucím místě a vyžaduje poslušnost, ten k tomu musí být také rozvážný, musí mít vědomosti a znalosti, jaké toto místo vyžaduje. Nikdy nesmí projevovat svévoli, nezákonné násilí, potlačování vnitřní svobody jakéhokoliv druhu!

S p r á v n é vedení bude vyvolávat *r a d o s t n o u* poslušnost, jejímž výsledkem může být jenom zdravý rozkvět.

Tato *r a d o s t n á* poslušnost vládne celým stvořením, neboť celé stvoření žije v moudré, láskyplné a spravedlivé Boží vůli. Jenom člověk, jako jediný tvor se odloučil a šel svými vlastními cestami. A ty ho zavedly do zkázy. Neboť jak mohou lidé vědět, jaké úmysly s nimi má Otec na nebesích, když neposlouchají vůdce, které jim dal? Oni sami jsou příliš malí a slabí, aby mohli jít vzhůru vlastní silou.

Kdo však jsou ti Bohem daní vůdcové lidí? Jsou tři:

***příkázání, která Bůh dal lidstvu,
mocné, nepomíjivé zákony stvoření, které Bůh vetkal do svého stvoření
a Jeho zmocněnci.***

Všichni tři jsou ve shodě. Desatero příkázání je věrným ukazatelem cesty, které nám dal Otec na nebesích s sebou, abychom nezbloudili. Kdybychom se jím řídili, udržovalo by nás stále na správné cestě. Chce nám pomáhat, abychom šli s přírodními zákony nebo jinak řečeno se zákony ve stvoření a ne proti nim. Prohřešujeme-li se proti nim, vymrští nás z dráhy, neboť jsou neodchylné. *P o u ž í v e j m e* je a nechme se unášet jejich silou! Třetí skupina je dnešním lidem nejvzdálenější. A přece jsou stále ještě lidé, kteří žijí a působí podle vnitřního hlasu, příkazu, aniž se vzdali sami sebe a jako osobnosti se ztratili. Ukazují nám svou jsoucností a svým bytím, co je to poslušnost vůči Bohu: životem bez sobeckých přání a bez zanedbávání povinností. Žijí pro svůj úkol, následují Boží volání v němž stojí a jdou tím v čele celého lidstva.

Všichni mohou Boha poslouchat i bez zvláštního příkazu. Kdo takto činí, ten není spoutaný a utlačený, ten není otrokem svého pána, protože poroba může být jenom při nátlaku a zvůli. Čím radostněji a ochotněji člověk Boha poslouchá, tím se stává lehčím a svobodnějším, protože ho nese síla Boží vůle, kterou naplňuje. Boží vůle je nejsilnější silou ve vesmíru a být touto silou naplňován a nesen je štěstím a ne útlakem.

Radostná poslušnost není vynucená. Člověk se nevzdává své svobody, naopak ji získává, protože jeho duch se může rozvinout teprve v harmonickém souzvuku s Boží otcovskou vůlí. Může rozepjat svá křídla a spět k nejvyšším cílům. Tato poslušnost přináší blaženost. Radostné vpravení se do vůle Nejvyššího nám přináší štěstí, ať se tato vůle ukáže kdekoliv a jakkoliv. Není to násilí, nsvoboda, útlak a slabost, je to splnění, služba a štěstí!

Spolehlivost.

Spolehlivý člověk - jaké uklidnění z něho vychází. Je možno se na něj spolehnout. Udělá, co se mu uloží, je přesně včas na svém místě, vzkaz vyřídí bez zkreslení. Když je ho zapotřebí, je zde, koná svoji povinnost. Jak by to bylo pěkné, kdyby byli všichni lidé takovými pevnými sloupy.

Ale také na spolehlivost se dnes už příliš nedbá. Není třeba to obzvlášť vyzdvihnout, když je některý člověk spolehlivý? Není to vyznamenání, které slyšíme zřídka? Tak mnohý člověk s povzdechem řekne: „Ach, jak by se mi ulehčilo, kdybych se mohl na své lidi spolehnout!“. Nadřízený by nemusel stále dohlížet, matka by se nemusela strachovat, že se děti, i přesto že jsou pod dozorem, dostanou do nebezpečí. Obchodník by mohl někdy svěřit obchod svým zaměstnancům, aniž by se musel obávat, že mu díky nesvědomitosti vznikne škoda, - a tak je to všude.

V čem to asi je, že opravdovou spolehlivost, která nevyžaduje kontrolu, nalézáme tak zřídka? Spolehlivost patří k poslušnosti. Kdo poslouchá, je také spolehlivý. Musí to ale přirozeně být trvalá poslušnost, ne jen příležitostná. S poslušností je to dnes, jak víme, problematické. Každý by chtěl raději poroučet a nařizovat. Ne jenom poslouchat. Každý by chtěl být raději pánem, než služebníkem, protože „sloužit“ je něco ponižujícího, že?

Zde máme před sebou celé klubko omylů. Ne, sloužit není ponižující, musí se jen sloužit tomu pravému pánu a správné věci. Poslušnost není otrocká, pokud se podrobuje pořádku a ne zvůli. Avšak správně rozkazovat lze jen tehdy, je-li možno převzít za své rozkazy zodpovědnost. Pravá poslušnost má tento zdroj: podrobit se tam, kde poslušnost podporuje a udržuje celek, kde je poslušnost podpůrným elementem, bez kterého by nebylo úspěchu. Taková poslušnost obšťastňuje! Jen z této poslušnosti pramení spolehlivost. Násilím vynucená poslušnost zaniká ihned, jakmile přestane tlak. Radostná poslušnost se však stává spolehlivostí radostnou.

Pozorujme nyní drahokam zvaný „spolehlivost“ trochu blíže. Je těsně spjat se stálostí, přítomností, s jednáním bez vypytování a požadování. Spolehlivý člověk je stále na svém místě, ať se na něj dohlíží nebo ne. Právě to, že se na něj nemusí dohlížet, vytváří onu spolehlivost! Spolehlivý člověk koná svoji povinnost, ať to někdo vidí nebo ne, aniž by požadoval uznání, chválu nebo odměnu. Splněná povinnost je pro něj tou nejkrásnější odměnou, uspokojuje ho víc, než všechna slova chvály, neboť na ní závisí celek, kterému slouží. Často závisí na spolehlivosti nepatrného člověka něco zcela velikého!

Pohledme na elektrárnu, která zásobuje mnoho lidí světlem a energií. Je životně důležitá, protože obojí je nutné, neodmyslitelné od dnešního života. Jaká by nastala škoda, kdyby se díky nedbalosti zastavila! To víme všichni. Každý přístroj musí spolehlivě pracovat. Za tím účelem musí být svědomitě udržován v pořádku, přesně uveden do provozu. Jeden přístroj uvede v činnost opět jiný, každá ruka musí udělat správný pohyb ve správnou dobu. Každý spolupracovník - od nejobyčejnějšího pomocného dělníka až po vedoucího inženýra, musí stát spolehlivě na svém místě, bez reptání konat svoji povinnost. Jeho odměna spočívá v tom, že podnik pomáhá mnoha lidem, kterým přináší co potřebují. Když však jeden přístroj přestane pracovat, když jej pracovník zapomene v pravý čas uvést do chodu, když chybí člověk na místě, na kterém měl stát, mohl by se celý podnik obrátit v sutiny a způsobit kolem dokola ty největší škody.

Co by se stalo, kdyby zabezpečovací zařízení nespustilo zavčas před projíždějícím vlakem závory? Přivedlo by to do nebezpečí lidské životy. Kdyby vlakvedoucí z nedbalosti přehlédli signál? Kdyby se zdravotní sestra spolehlivě neřídila nařízením lékaře? Kamkoliv se v našem životě podíváme, tam potřebujeme spolehlivost! Měli bychom ji tedy všichni stavět mnohem, mnohem výše, i když třeba snad nezaujímáme tak zodpovědné místo. Záleží na k a ž d é m

člověku. Měli bychom také neúprosně bojovat proti jejímu největšímu nepříteli – proti zapomětlivosti! Tam, kde se usadí zapomětlivost, mizí spolehlivost a začíná pohodlnost.

V životě jednotlivce to není jiné, než v životě rodiny a v ní to opět není jiné, než v životě národů a států: spolehlivost udržuje, nespolehlivost a nedbalost ničí! Ten, kdo je nespolehlivý v plnění svých povinností, ten je nepotřebný. Je škůdcem a měl by být odstraněn, aby nastoupil na jeho místo někdo jiný, kdo radostně udržuje pořádek a tím poslouchá. Kdo žije v radostné, samozřejmé spolehlivosti, ten si dobývá čestný věnec věrnosti, neboť spolehlivost, která nikdy nezakolísá se stane věrností a tato patří k nejušlechtilejší, nejkrásnější ozdobě člověka.

Dochvilnost.

Dochvilnost nelze oddělit od spolehlivosti. V dnešní době ani dochvilnost není příliš oblíbená. Být přesný na minutu, jak je to malicherné! Co záleží na pár minutách. Den jich má přece tolik! U mnohých povolání je to nutné, jako na př.v armádě, v dopravě, ale ne v soukromém životě člověka! Tam musí přece vládnout více „volnosti“!

Kdo takto mluví, tomu chybí každý pojem o drahocennosti času. Neřekl již jeden německý básník: „Co v minutě promarníš, věčnost nevrátí“?!

Jaká je to pravda, otřesná pravda! V jedné minutě může člověk obrátit svůj osud ve štěstí nebo v neštěstí. V jedné minutě může promeškat příležitost, která se už nikdy nevrátí. Teprve mnohem později poznáš to smutné „příliš pozdě!“. Zmeškal jsi vyprosit si odpuštění a ten, kterému jsi ublížil, zemře. Možnost odčinění přešla, je ztracena. Opomenul jsi pronést slovo útěchy a posílení a promeškal jsi tím poslední pomoc, která ještě mohla zachránit člověka před zoufalstvím. Opozdil ses, abys ještě včas stihl odstranit chybu a následky se již nedají zadržet, narůstají jako lavina. Na nedochvilnosti se rozpadla přátelství, zmizela důvěra, nemohlo přijít varování, protože jsi nebyl přesně na svém místě. Prošla kolem tebe výhodná příležitost, pro tebe určenou nabídku dostal jiný, protože jsi tam nebyl. Zmeškal jsi vlak a rozezleně promarnil hodiny čekáním na další.

Ale nedochvilnost nezapřičiňuje jen zmeškané příležitosti. Citelně také ruší řád. Hospodyňka postaví v přesný čas jídlo na stůl. Má den plně vytížený, nemůže postrádat ani půlhodinku. Ale muž, děti přijdou nedochvilně ke stolu. Jaký to má následek? Jídlo ztratí svou chuť a hodnotu a hospodyně náladu. Byla oloupena o čas, který nutně potřebuje a je rozladěná. Jak je to zbytečné!

A ještě něco se k tomu řadí: člověk žije ve stvoření, ve velkém domě, do kterého jej Stvořitel postavil. Musí se však také podrobit domácímu řádu tohoto velkého domu, nesmí ho rušit pokulháváním, ospalostí a pohodlností. Neboť průběh dne v tomto domě má svůj pravidelný rytmus a ten, kdo se do tohoto rytmu vřadí, to má lehké. Kdo ale zůstane stát, chce si odpočinout tak, jak se mu to hodí, musí se mnohem více namáhat, když se chce opět vřadit a nechat se tímto velkým řádem unášet.

Mluvili jsme již o velkém přílivu a odlivu síly, která v poledne dosahuje svého vrcholu. Ani jednu jedinou minutu na nás nečeká, je přesná, jde *s v o u* cestou, ať se přidáme nebo ne. Ale kdo jde s ní, má z toho *v e l k ý* užitek! Člověk si musí na dochvilnost zvyknout, je součástí Bohem chtěného a požadovaného řádu. Pak ho ponese stvořením proudící život rychle vzhůru.

S v o b o d a.

„Svobodu, dejte nám svobodu!“ – tak to dnes hlasitě zní nad naší planetou. Křičí tak jednotlivci i celé národy. Chtěli by setřást jho, které na ně uvalily kruté ruce, ale marně. Nedaří se jim to, nemají sil. Zůstává jen u přání, přestože bylo již napsáno a namluveno tolik krásných slov o svobodě vyznání, volbě povolání a vlasti. Svoboda stále zůstává vytouženým zlatým snem.

Touha velkých států po moci zabraňuje osvobození menších národů. Hospodářská bída v řadě zemí nutí mnoho lidí ke způsobu života, který by si dobrovolně nikdy nezvolili. Člověk se musí chopit povolání, které je vynuceno nouzí a jeho skutečné schopnosti jsou nevyužity. Přelidnění a bytová krize ztěžují změnu bydliště. Kam se člověk obrátí, tam naráží na těsné zdi, o které se bolestivě zraňuje a v důsledku toho se stává vnitřně ochablým, unaveným a nakonec upadá do beznaděje a lhostejnosti. Jeho skutečný život tím odumírá.

K tomu přistupuje další nebezpečí, které ohrožuje ducha: vnucování názorů. Noviny vštěpují miliónům čtenářů svůj světový názor, jejich autoři násilně vtloukají čtenářům do hlavy své myšlenky a představy. Knihy, divadla, film a televize obracejí zájmy bezpočtu lidí do oblastí, které jim neprospívají, nýbrž které je činí povrchními. Ze všech stran to na nás křičí: „Ber na vědomí toto, věř tomuto! Ne, věř opaku! Nevěř ničemu, všechno je lež!“.

Člověk se nakonec zmateně odvrací a nevěří už - ničemu! Již nemá chuť dále zkoušet a hledat. Nechá se unášet tam, kam ho nese proud doby. Tím se ale olupuje o ten nejnádhernější dar, který Stvořitel dal lidskému duchu do vínku - smět volit a rozhodovat, kterou cestou se chce dát, jaký cíl si chce vytýčit. Tato schopnost nemůže být člověku nikdy odňata, pokud ji sám neodhodí, neboť patří k duchu jako světlo ke slunci. Jako nositel zodpovědnosti má být člověk silný a k tomu musí mít svobodu vnitřního rozhodování. Ale dnes o tom již mnoho neví.

Šálení ducha, které trvalo po staletí, ochromilo vnitřní síly člověka. Ohýbal se podle učení církví a škol, měnil se tak, jak se měnilo toto učení. Podroboval se tradicím a zvyklostem a tím se stal otrokem. A přesto - v hloubi ducha ho to nutilo dál klást otázky. Nebyl srozuměn s tím, že by dar, který od Boha dostal, neměl uplatňovat. Tak se lidstvo nepřestalo zabývat otázkou, zda člověk svobodnou vůli má.

Abychom si na ni mohli odpovědět, musíme se seznámit s tím, co svoboda vlastně je. Většina lidí si pod tím představuje: smět dělat to, co člověk chce. Jak často můžeme slyšet hluboký povzdech: „Kdybych tak jednou mohl udělat to, co chci!“ . Kam by to ale vedlo, kdyby každý člověk dělal jenom to, co chce? Kde by pak zůstal řád a poslušnost? Kdo se nerad přizpůsobuje okolí, kdo chce žít jenom podle své vůle, ten se stává rušivým elementem. Není dochvilný, protože mu to přijde malicherné, provede práci často jinak, než jak je mu uloženo, protože se mu to tak zdá lepší, pře se, protože mu to činí potěšení. Z těchto lidí se v nejlepším případě stanou podivíni, kteří přináší bližním málo požehnaní.

„Strom také může růst, jak chce!“ říká mnohý člověk. Opravdu? Podívejme se důkladněji: Také strom se musí přizpůsobit půdě z níž vyrůstá, musí ji co nejlépe využít. Musí obejít a obrůst kameny, aby se jich držel. Musí se otáčet za světlem, čelit bouřím a odolávat žáru i chladu. Ba ne, žádná rostlina nemůže růst tak, jak chce. Ušlechtilý strom, ušlechtilá růže jsou přežávány, aby se dosáhlo co největší plodnosti a rozvíjela se jejich krása.

Nejde to bez zahradníka nože nebo bez půdy, která poskytuje oporu a výživu. Ty, jako lidský duch si můžeš vybrat půdu, ve které bys chtěl růst a vzkvétat, můžeš si ji vybrat tvrdou a kamenitou, strmou nebo rovnou, suchou nebo vlhkou. Ale jakmile sis vybral, jsi potom vázán na její vlastnosti tak dlouho, pokud v ní zůstáváš. Jestliže jsi člověk, který chce být činný praktickým způsobem, sotva se ti podaří umělecké dílo, nebo výchovná práce. Pokud tě

to táhne do světa, nebudeš se cítit dobře v klidném, usedlém životě, ale také nikdy neprožiješ, co je to „domov“.

Svět je bohatý na možnosti a nesčetné formy činnosti pro lidského ducha. Může si vybírat jako zákazník v klenotnictví: Co chceš, mé srdce? Vyber si! Přálo by sis život v poklidu, v rozjímání, ve skromné nenáročnosti? Chceš se bít za pravdu, bojovat za ni? Pozvednout meč za Světlo? Chceš pečovat, zušlechtovat, budovat stát, zkoumat zákony života? Vol a ber! Jen na tobě záleží, abys vybral podle svých schopností, píce a zaměření!

Tak stojí mládí na počátku své cesty životem. Má mnohá přání, ale jejich splnění často brání vnější překážky. Vnitřní cesta je ale volná. Ve vývoji, kterým se náš duch chce dát, nám nemůže nikdo bránit, v tom jsme svobodní. Mohu vést život v přesvědčení, mohu jít životem bez víry a prázdň. Mohu pomáhat nebo být neužitečný. Mohu podporovat nebo ničit. Jsme v tom opravdu svobodní?

Existují zákony, které se nedají nikdy obejít. Z růže nemůžeš vypěstovat rajske jablíčko, protože to v ní není uloženo. Ze slabocha nemůžeš udělat duchovního vůdce. Ale správně ošetřovaná růže se volně na vzduchu a slunci rozvine do největší krásy. Tak je tomu také s člověkem. Může se vyvíjet jen ve velkých Zákonech. Pokud je jimi nesen, žije a působí v nich, je možnost jeho vývoje tak veliká, že ji nemůže ani zcela vyčerpat. Vždy je možno vytýčit si ještě další a vyšší cíl. Jako plavec, který se dá unášet nejprve proudem menší řeky, ale časem se odváží na moře, nesen jeho mohutností si libuje v pocitu svobody a s potěšením si v něm pohrává se svými silami, tak může také duch rozepjat svá křídla ve vědomí síly své volnosti a povznést se vysoko vzhůru. Mocná Boží síla, která pulzuje celým stvořením, ho přitom nese.

Svoboda nesmí být tedy nikdy zaměňována za nerespektování zákonů. Prožíváme to i jako občané našeho státu. Smíme v něm žít volně a bez překážek, ale musíme dbát jeho zákonů. Jenom uvnitř těchto zákonů máme svobodu. Zákony nepociťujeme jako zábranu, patří k nutnému zachování pořádku a jsou nám ku prospěchu.

Zrovna tak je tomu se svobodou našeho ducha. Také on smí volně žít jenom uvnitř Božích zákonů, které udržují řád v životě stvoření. Co mělo za následek překračování Božích zákonů, to cítíme stále bolestně na své kůži. „Nezabiješ!“ zní jedno z Božích přikázání. Jeho překračování stálo životy milionů lidí. Nepokradeš a nepožádáš majetku bližního svého!“ Národy byly olupovány o svá území, byla pošlapána každá úcta k vlastnickému právu člověka, když nebylo dbáno těchto příkazů. Následkem je všeobecná nesmírná zpustlost, vládne pěstní právo a nejlépe se žije tomu, kdo se v ničem nerozpakuje. Ale tito lidé nejsou svobodní, jsou otroky svých choutek.

Svobodný je jen ten, kdo žije podle Božích přikázání, která v něm a kolem něj udržují nutný řád. A teprve v tomto řádu se mohou rozvíjet síly. Boží přikázání a jeho nevyvratitelné zákony nejsou trýzniteli, kteří na nás činí násilí a chtějí zotročit naše nitro! To jsou pomocí lásky a podpory, bez nich by se muselo všechno zhroutit. Tak se na ně musíme dívat a teprve pak je pochopíme, budeme milovat a ony nás ponesou svou silou. Slouží nám k rozvinutí našich vloh a schopností tím, že je osvobozují!

Stvořitel nám daroval svobodu v našem chtění i rozhodování, abychom se mohli stát zralými duchy. To je vysoký cíl! Ale svoboda, tento vznešený Boží dar, musí mít také vysoký cíl! Co bychom si s ním jinak počali? Má plnit jenom naše malá osobní přání? Má nám zajistit pohodlný život? To by bylo málo a neslo by to v sobě předem zárodek otupení. Ne, lidskému duchu kyne něco mnohem krásnějšího, přinášejícího štěstí. Smí se stát spolupomocníkem ve Stvoření!

Nezní to domýšlivě? Nemožně a mlhavě? Ale uvažme! Co je to stvoření? Nepatří k němu také země a celý náš lidský svět? A tento je spojen s jinými světy stále výše nahoru, až ke stupňům Božího trůnu, působíce jeden na druhý. A my přitom smíme spolupůsobit jako

hudebník ve velkém orchestru, který nesmí vnášet nesouzvuk, nýbrž musí držet krok v souladu s taktem, rytmem, melodií i doprovodem! Záleží na každém hlase, každém nástroji! Čím více hudebníků, tím je úplnější orchestr. Smíš si zvolit nástroj, k tomu ti Bůh v lásce udělil svobodu. Můžeš si zvolit to, co tě ze všeho nejvíce těší a také nejlépe vykonáš. Ale nikdy nesmíš ten velký řád rušit, nesmíš vnášet do velkého orchestru svůj vlastní takt, jinak vzniká disharmonie, která má za následek katastrofy ve stvoření. Porušená harmonie v přírodě se v dnešních dnech projevuje jako trvalá mohutná zkáza.

Vědomí o Bohem darované svobodě je něco tak nádherného a povznášejícího, že ten, kdo ji opravdu chápe, ji nikdy nezneužije. Tak jako orel stoupá ke slunci, tak vystupuje do výšin opravdu svobodný, k zemi a rozumu nepřipoutaný duch, který rozvíjí své síly v nekončícím vývoji. K Bohem darované a Jím chtěné svobodě smět se rozhodovat a rozvíjet, která dělá teprve ducha duchem, patří však neoddelitelně poslušnost Božích zákonů a přikázání a snaha o udržení pořádku. Jestliže řád svévolně porušujeme a svéhlavě neposloucháme Boží vůli, uhnízdí se zvuře se svými zlými následky. Co se pak stane, to jsme zažili.

Jsi tedy svobodný, člověče, svobodný ke konání dobra, svobodný ke vzestupu, svobodný k volbě své činnosti! Jako jiskřivý drahokam spočívá tvá svoboda ducha ve tvých vlastních rukou. Ozdob se tímto kamenem, který bude zářit tím jasněji, čím správněji jej použiješ. Sám jsi strůjcem svého štěstí nebo neštěstí, svého vzestupu do výšin nebo pádu do hlubin!

Š t ě s t í.

Tak, jak si lidé toužebně přejí svobodu, tak ještě vroucněji doufají a úpěnlivě prosí o štěstí. „Jen jednou v životě být šťastný!“ přejí si a říkají, přičemž hned vysloví pochybnost o stálosti vytouženého štěstí.

Co si představuje člověk pod pojmem štěstí? Zeptejme se mezi mladými i starými - budou to vždy tytéž věci: naplnění lásky, bohatství, požehnání na dětech, úspěch v životě, uspokojení z moci, možnost vládnout. To je přibližná stupnice štěstí člověka, přičemž láska a peníze jsou nejžádanějšími formami štěstí. Za peníze si člověk může koupit každý jiný druh štěstí a štěstí v lásce splní na čas všechna přání, protože láska všechno ostatní odsune do pozadí.

Ale všechno toto štěstí nese na svém čele znamení pomíjivosti. I ta nejvšelejší milostná vyznání jednou přestanou, žádné milostné štěstí nezůstane tak svěží a horoucí, jako na začátku. Pokud k němu nepřistoupí něco jiného, bude brzy následovat přesycenost, která z něžných zamilovaných párů učiní lhostejné manžele.

Jak také rychle vybledne kouzlo bohatství! Pokud si mohu splnit všechna přání, pak také odpadne to nejkrásnější - touha. A také zde nastoupí po první radosti a prvním požitku otupělost a přesycení. Bohatí lidé jsou zřídka šťastní, jen se jich zeptejte! Komu život poskytuje příliš mnoho na vnějších statečích, ten je stále přesycen. Teprve hlad dává chuť k jídlu.

A jak je to s mocí? Je nositelem štěstí? Ne, také ona selže, protože když už moc nelze stupňovat - a jednou přijde tento okamžik určitě - když dosáhne svého vrcholu, dráždí vládnoucího člověka stále neuspokojení, neboť chtíč zůstává a dál jej podněcuje. Takový člověk vyhledává stále novou činnost, je to jako bič, který stále pobízí..

Všechny tyto sny nejsou o štěstí trvalém, protože vyrůstají z falešného a nezdravého základu, který se jmenuje „sobectví“. Zde ale budou mnozí namítat: „Když miluji, nejsem přece sobec. Vždyť miluji toho druhého a jeho láska mne obšťastňuje, tak jako moje láska jej“.

Vážně však zkoumejte, komu na tom záleží, aby byl milován a komu na tom, aby lásku rozdával! „Chtěl bych být šťastný“ je skryto skoro za každým milostným vztahem a vůbec za každým dnes obvyklým lidským štěstím. To je sobectví! Sobectví je zhoubná nemoc, která rozežírá všechno dobré a zdravé.

Ne, trvalé štěstí nemůže nikdy vyrůst na půdě sobeckého uspokojení, protože sobecký člověk ostatní stále zraňuje, něco jim odnímá, aby si to vzal sám. Točí se stále v kruhu kolem svého malého „já“.

S touhou po štěstí je to jako s přáním svobody – obojí musí směřovat k vyššímu cíli, který má trvalé hodnoty a přináší stálé uspokojení. Jak tomu rozumět? Odpověď je tak jednoduchá, jak jen pravda může být:

***Nechtěj být šťasten,
ale učíš šťastými jiné!***

Na této cestě najdeš štěstí, které nikdy nezvětrá, protože nesměřuje jenom k tvému malému omezenému „já“. Je to nezištné. Obšťastňovat můžeš stále, v každém okamžiku. K tomu nepotřebujeme žádný lékařský recept, žádné směrnice, žádná ponaučení. Láska musí tryskat ze srdce, pak obšťastníme i jedním slovem, které druhému v pravý čas darujeme. Můžeme oblažit pozorností, zaslouženou pochvalou, poskytnutím pomoci a především tím, že kolem sebe šíříme radost. Kde přebývá radost, odtud prchají všichni zlí duchové, tam všechno obživne jako ve slunečním paprsku lásky.

Neříkej, že nemáš možnost učinit druhé šťastnými. Že jsi sám, že život je příliš těžký, než aby člověk mohl mít radost. Kdo takto mluví, ten ještě nepochopil, že radost kolem sebe může

vytvářet dobrým chtěním každý ve svém okolí a že s radostí přichází štěstí, které zase zpětně září do našich srdcí.

Myslet na jiné, spolucítit s nimi a rozumět jim, patří také k obšťastňování. Rozmluva často vysvobodí stísněné srdce a s ulehčením od nás odchází úplně jiný člověk, kterému jsme odejmuli břímě. Radostné vyzařování jeho očí nás na dlouho naplní pocitem štěstí.

Je vůbec pozoruhodné, jak dlouho vydrží takový pocit štěstí, který na nás zpětně vyzařuje ten, kterého jsme obdarovali! Déle, mnohem déle, než štěstí, které jsme si připravili sami splněním svých přání. Na možnosti učinit jiné šťastnými leží dech nepomíjejícínosti. Kdo to pochopí, bude všude vítán, bude nacházet stále jen přátele, protože v sobě nosí něco, co všechny potěší. Dodá odvahu, stojí po boku v nouzi, šíří kolem sebe radostný život. Takoví jsou dárci štěstí – ale jen zřídka se s nimi setkáváme!

Chceš také rozšířit zástup dárců štěstí? Pak přestaň štěstí hledat, ale rozšiřuj ho kolem sebe. Dělej jiným radost, obšťastňuj je a štěstí se stane trvalým průvodcem na tvé cestě. Budeš si ho moci vzít i s sebou, až opustíš zemi, protože díky těch mnohých, které jsi učinil šťastnými, tě bude provázet také na „druhou stranu“ a ozáří ti také tam tvoji cestu. Pak budeš lehčeji putovat nahoru do věčného domova, kde přebývá stále štěstí, protože tam již není sobectví, nejsou žádná přání. Bez přání jsou ti, kteří tam smí trvale přebývat.

P o m o c.

Pomoc je zcela jednoduchý pojem, pochopitelný již dětem. Pomůže se prostě tam, kde se vyskytují problémy a ty se odstraní.

Je to opravdu tak jednoduché? Prozkoumejme také tento zdánlivě průhledný pojem. V naší době vzrostly problémy do obřích rozměrů. Války a ztráta vlasti vyvolaly bídu jakou svět ještě neviděl. Ze všech stran se ozývají nářky a zoufalé volání o pomoc. Jsou zde staří a nemocní, sirotci, lidé bez přístřeší, vyhnanci a vyhoštění, lidé, kteří hledají práci, aby uhájili svůj život, lidé, kteří prosí o kousek půdy na které by mohli žít, aniž by je někdo znovu ohrožoval a vyhnal.

Člověk by před tolikou bídou nechal nejraději ruce bezmocně klesnout. Je možné utiřit takové moře slz?

Bylo by to možné, kdyby byla poskytována pomoc tam, kde je to na místě a způsobem, který je tak účinný, že nouzi odstraní. Prvním předpokladem by muselo být rozlišení pravé bídy od nepravé, jen předstírané. Dnes nepřekvapí, že žebrá a prosí o pomoc také mnoho těch, kteří jsou pohodlní, než aby si pomohli sami. Mnohdy se pomáhá zcela bez úvahy. Kdo příliš hlasitě škemrá, pro toho je ruka otevřená, zatím co ostýchaví ubožáci, kteří pocíťují bídu jako hanbu, vyjdou často naprázdno.

Prvním krokem k pravé pomoci je mít široce otevřené oči pro pravou bídu těla i duše. Skutečná bída je připravena sama se chopit práce, aby se dostala ze stavu nouze. Žebrák však žebrá stále dál, on žije z nerozvážné dobročinnosti, falešného soucitu a zabírá tak místo těm, kteří by si pomoc zasluhovali mnohem více. On v podstatě miluje svou bídu, svou potřebnost pomoci, protože ta jej oprostí od námahy překonat nouzi sám.

Kdo tyto lidi podporuje, ten nejenže pomáhá na nepravém místě, ale ten na sebe dokonce uvaluje vinu! Nebo to snad není provinění, když podporuji člověka v jeho pohodlnosti? Když napomáhám, aby se nikdy nevzchopil k činnosti a klesal stále hlouběji do bahna lenosti? Lépe je vyburcovat ho tím, že budeme váhat s pomocí a poukazovat na to, že mnohem užitečnější bude, když si pomůže sám. Nerozvážně poskytovaná pomoc vytváří kolem sebe vinu, která musí být všemi zúčastněnými zase vyrovnána!

Pro citlivého člověka je to vždy něco ponižujícího, když musí přijímat pomoc od cizích lidí. Je v tom poznaček, že já sám jsem příliš slabý, příliš neschopný, když musím prosit druhé, by mi pomohli.

Ve všech těchto pocitech nacházíme velmi mnoho pravdy. Neměli bychom je potlačovat, nýbrž blíže zkoumat. Neměl by se vlastně každý člověk umět postarat sám o sebe? K tomu mu dal přece Stvořitel vloh a sílu a pokud je nějakým způsobem brzděn nebo těžce poškozen, pak by se měl ptát: „Jak je možné, že jsem se dostal do této situace? Někaký důvod přece být musí!“ O tom však více ještě později.

Správně pomáhající by měl lidem, kteří mají opravdovou touhu dostat se ze své bídy, stát po boku tak, že by jim umožnil, aby si mohli sami co nejrychleji pomoci. Postavit je na vlastní nohy, posilovat odvahu, poskytnout příležitost ke svépomoci, to je ta pravá pomoc, neboť tím získává podporovaný člověk opět sílu, nemusí užívat berle těch silnějších. To způsobí vnitřní ozdravení, ať se jedná o tělesné, nebo duševní trápení. Ano, také duševní utrpení se může vyléčit nejlépe touto cestou. Vezmi trpícího za ruku a ukaž mu cestu k pravdě a jasnému pochopení, pak mu ale řekni:

„Jít po té cestě musíš nyní sám, teprve potom se osvobodíš od své bídy a při každém kroku, kterého se statečně odvážíš, porostou tvé síly.“

Pomoc má být vždy něco přechodného, trvalé podporování je výchovou k lenosti. Oč je to radostnější, stát na vlastních nohou! Vždyť je to pokořující, být odkázán stále na jiné.

K nesprávným pomocem patří také velmi často podpora finanční. Jak často svede slabocha zlato k ukojení pošetilých přání nebo špatných sklonů. Ne, neházet almužnu jen proto, že člověk něco musí dát, aby nezůstal za ostatními. Tím se nic nevykonalo a neudálo. Pozdvihnout, podepřít, pomáhat, dát práci, ano, často i zjednat pořádek, to je správná pomoc, která bídu skutečně odstraňuje.

A ještě jedno: pomoc má být poskytována nejen na správném místě, ale také se nemá nikdy vnucovat! Kdo potřebuje pomoc, musí o ni poprosit. Teprve pak dojde ke spravedlivému vyrovnání. Ten, kdo potřebuje pomoc vysílá prosbu a dík, pomáhající dává účinnou pomoc. Pak jsou obě misky vah stejnoměrně naplněny a tak to má být.

To není ponižení toho, kdo trpí nouzí, neboť - a to musí být také řečeno - do těžkých nesnází se nikdo nedostane bezdůvodně! Věří někdo, že Bůh, láskyplný Otec lidí chce, aby trpěli? Že musí být zkoušeni a třibeni utrpením? To je prastará útěcha, kterou si člověk vymyslel, aby ze sebe sňal vinu za své nesnáze a udělal z nich „zkoušku“. Pak se lehčeji snáší. Ale Bůh, který je láska, na nás nevaluje žádné břímě. To je lživé! Břímě si nakládáme stále jenom my sami různým proviněním, které na sebe uvalujeme. Domníváte se, že milosrdný Bůh chce mrzáky, slepce, hluchoněmé a jiné trpící? Ne, On chce šťastné radostné tvory, kteří prožívají svůj život ve šťastné přítomnosti. Kdo kráčí po Božích cestách skutečně, ne jenom ve slabém chtění, nebo ješitném sebeklamu, ten nepozná žal a nouzi. Takový má lehkou srdce a veselou mysl, protože mu je vždy pomůženo, vždy se vše obrátí k dobrému a to i tehdy, když mu zlé chtění jiných chce ublížit. Otec na nebesích obrátí vše k tomu nejlepšímu, On nenechá své děti nevinně trpět.

Kdyby chtěl člověk myslet jinak, byla by to pochybnost o Boží spravedlnosti. Což nestvořil své nádherné stvoření abychom v něm mohli být šťastni? Ne, kdo je stížen tak těžkým osudem, ten se musel kdysi v některém ze životů tak těžce prohřešit proti příkázáním Nejvyššího, že si toto utrpení přivodil. Těmto nešťastníkům víc pomůže, když toto poznají a nebudou se uzavírat pravdě, než když budou změkčile litováni. Někým způsobem se musí snažit odčinit své provinění, byť jen tím, že své utrpení budou příkladně snášet. Neexistuje nezaviněně uvalené utrpení, to by věčná Boží spravedlnost nepřipustila. Avšak nejlepší pomocí pro ně bude, objasnit jim pravdu bez obviňování a odsuzování, s upřímnou touhou chtít jim pomoci.

Nikdo nemusí klesat na mysl. Láskyplní lidé nabízejí pomoc správným způsobem - mají jasné, vnímavé oči a k pomoci připravené ruce. Je přáním nás všech, aby takových lidí bylo vždy dost. Na opravdové pomoci spočívá pozehnání Nejvyššího.

V e d e n í .

Také toto je pojem, který naléhavě potřebuje očistu. Byl snížen a pošpiněn lidmi, kteří si osobovali vedení, aniž k němu byli povoláni. To je také důvod proč se tomuto pojmu a slovu vůdce vyhýbáme a proč se na něj věší myšlenky, které ho olupují o jeho pravou podstatu.

Bez vedení nemůže ve skutečnosti existovat žádný úspěšný život. Všude je potřeba vedení - počínaje zvířaty, která se s důvěrou podřizují tomu nejsilnějšímu a nejzkušenějšímu, dále u dětí, které potřebují vedení rodičů, u učňů, které mistr zasvěcuje do svého umění a vědění a tím přebírá zodpovědnost za jejich vzdělání, až ke skupině, která chce něčeho dosáhnout, něco vykonat. Co by byl orchestr bez dirigenta, který mu vtiskuje jednodušnost, souhru, život? Čím by byl podnik, firma bez zodpovědného vedoucího? Kam se podíváme, vidíme vůdce a vedené, vidíme větší, či menší skupiny a sdružení, které jsou vedeny někým s pevnou vůlí, dalekosáhlým rozhledem, vyššími znalostmi a umem. Konečně ani národ, ani stát se neobejde bez lidí, kteří umí vést. Každé odvětví života se širokou základnou má v čele vedení, které dává směr působení a je nositelem zodpovědnosti.

Ti, kteří *u m í* vést, by měli stát v čele. Ale v tom to vězí! Prožili jsme chybné, troufalé vedení bez pravé vůdčí síly tak zhoubně, že se nám to nesmazatelně vštípilo do paměti. Kdo chce vést samozvaně, ten není povoláným vůdcem, neboť je sobecký. Sám chce být v čele. Vyzvodoruje si hliněný trůn, který se musí brzy rozpadnout ve stěpiny, protože mu chybí spojení s pravou věrností a pravdivostí. Opravdový vůdce ale nechce vládnout, on slouží. Jeho um, jeho síla, celá jeho osobnost ho řadí na stupeň vůdců, kde má také stát: ať už jako otec před svým synem, mistr před dělníky nebo jako státník před svým lidem.

Odkud ale bere pravý vůdce své znalosti, přehled, cílevědomost a vytrvalost? Čím roste jeho osobnost a stává se vzorem?

Opravdové, nejen naučené, rozumově získané vědění a znalosti jsou darem, který Stvořitel svěřil člověku, aby ho správně využil. Člověk sám se má snažit jenom o to, aby o dar pečoval, udržoval ho a zesiloval. Může svého nadání využít nebo ho zakopat, to leží v jeho rukou. Ale ke hřivně není schopen dát víc, než své chtění a pracovní nasazení. To nejlepší - vlastní nadání je *d á n o* ! Nelze jej získat ani tou největší pílí, ani vybojovat s vypětím všech sil. Nadání je milostiplným darem.

Setbu svěrujeme půdě, kterou obděláváme namáhavou prací. Pak jsme závislí na rozhodnutí nebes, zda setba vzejde nebo dojde k zániku, zda nebesa dají nebo vezmou. Tak můžeme rozmnožit svoji hřivnu, ale nemůžeme si ji vzít, vyrobit nebo uchvátit. Teprve Boží síla a požehnání dovolí, aby se nadání rozvinulo. Bez tohoto požehnání by však muselo v zárodku odumřít.

Kam ale dopadá Boží požehnání? Tam, kde není pohled zastíněn vlastní domyšlivostí a ctižádost nesměruje k malému *j á* a jeho cílům.

Kdo *s m í* vést (ne kdo chce!), ten musí postavit svůj cíl výše. Nesmí ležet v něm samotném, v jeho vlastním malém životě, nesmí vypočítavě mířit k obohacování sebe samého. Před jeho svědomím musí jasně stát: Jak prospějí dílu, které mi bylo svěřeno? A jak lidem mně svěřeným?

Tím se dostaneme k tomu, co je pro pravé vedení rozhodující: *v ě d o m í z o d p o v ě d n o s t i*.

Z každého vedení, které jde určitým směrem, se vyvíjí budoucnost. Nejdříve nedohledně ve svých následcích, ale také nezadržitelně. Neboť každé rozhodnutí probouzí něco k životu, něco se dostává do pohybu a začíná se formovat.

Každé vedení nese zodpovědnost před vlastním svědomím a před Bohem. Tu nelze setřást jako nepohodlnou. Nemůže být beztrestně opomíjena a nerespektována, neboť komu je svěřena, ten se musí zodpovídat, jak naložil se svěřenými hodnotami, zda je zvětšil nebo zmenšil, přivedl k rozkvětu nebo promarnil. Pravý vůdce si je stále vědom své zodpovědnosti a samo toto vědomí ho uchrání před sklouznutím. Jak lehce můžeme překročit onu jemnou hranici mezi službou a seberealizací! Jak rychle vzklíčí při úspěchu pocit sebeuspokojení! Člověk se ale nesmí mýlit v poměru sil: on sám není zdrojem, ale jen tím, kdo z tohoto věčného pramene bere - stvořený, obdarovaný. Rozsévač seje a Bůh dovolí růst. Tak to zůstane. Jestliže to člověk nepochopí, síla zmizí, zúží se zorné pole a cíl klesne nebo zmizí úplně.

Žije-li však ten kdo smí vést jako pokorný služebník, proudí k němu ze světlých úrovní síla, poznání, nápady a možnosti i přes jeho malou sílu, protože se otevřel vyššímu vedení, které ho nyní může řídit. Vlastní já ustoupilo, lidská vůle se sjednotila s Boží vůlí, která zná jen tvoření, podporu veškerého života. Sobecký cíl a uspokojování vlastních přání stojí mimo vyšší vedení, které řídí naše osudy.

Záleží tedy na cíli, na snaze pomáhat, budovat. Kde v našem světě vidíme výstavbu, která si toto označení zaslouží, tam také najdeme vůdčí osobnosti, které si dokáží zjednat pořádek, vytvářejí nové životní možnosti a díla, která jsou v sobě živá a inspirují k další tvorbě. Takoví lidé musí vyžadovat poslušnost, neboť bez ní nevznikne žádné dílo. Ale také oni sami budou poslouchat: vnitřní zákon nezbytnosti, který je zavazuje, pocházejíc z Božího příkazu. Oni ukazují příkladem svého života, jak taková poslušnost činí člověka svobodným a šťastným. Ukazují, jak vpravení se posiluje, jak síla shůry překonává všechny těžkosti. Je to vyprošená síla, jejíž čerpání se vymyká lidským měřítkům.

Není důležité dělat vždy velké věci, budovat daleko široko viditelné. Důležité je jen to, že člověk poslouchá vnitřní hlas, volání, kterým nás Bůh řídí.

Pak se může stále stavět, protože ti, kteří smí jít vpředu a vést, budou znát úkol a najdou cestu.

Když bude člověk poslouchat vnitřní příkaz, uskuteční se dnes, v této přetechnizované době zázraky. Z ničeho vzniknou trvalá díla, která budou stále plodit, protože jsou nesena vůlí sloužit.

Kdo smí vést, musí se vzdát sám sebe, jeho život patří jeho úkolu. Pak je ale také Boží síla a pomoc v každém čase s ním, protože jedná podle Boží vůle a ne podle vlastního malého lidského poznání. Neslouží sám sobě, nýbrž úloze, která mu byla svěřena.

Dosažením cíle vzrostly také síly. Pak volá další cíl, který vyžaduje ještě větší nasazení, ještě větší vědění a um. Tak může člověk kráčet kupředu, stupeň za stupněm. A vědomí, že jednou přijde okamžik, kdy bude muset před Bohem skládat účty, jej ochrání před omyly a odchýlením. Pozemským zákonům může člověk uniknout, před Bohem však neuteče nikdo!

V d ě ě n o s t.

S pravou, nezkaleně čistou vděčností se dnes setkáváme tak zřídka, jako s pravou radostí, od které se nedá oddělit a ze které by měla vyvěrat jako svěží pramen. V čem to spočívá? Proč chybí radost, která je živnou půdou vděčnosti?

Podívejte se v dnešním světě kolem sebe - kdo ještě žije naplněn radostí? Kdo denně děkuje Stvořiteli za to, že smí žít? Život se pro většinu stal jen tíživým břemenem. Starosti, nemoc, beznadějná snaha po změně poměrů k lepšímu ochromují v člověku dneška všechny síly k rozvinutí radosti. Bombami, které válka rozsypala nad zeměmi a národy bylo zničeno více, než materiální hodnoty. S nimi se zhroutila a zemřela naděje, svěží odvaha, síla přiložit ruku k dílu a vzpřímit se, ano, schopnost ještě se opravdu ze srdce radovat a být vděčný. Čím je ještě lidský život po tom, co války pohltily miliony lidí a nenávistí zanikly další miliony? Je možné se divit, že si mnozí necení tohoto světa, který může tak rychle zaniknout? O smyslu života již člověk nic neví, proto se přiklání k tomu, aby ho od sebe lehkomyšlně odhodil, když se osudová vlákna tak zauzlí, že už je zdánlivě nemůže rozmotat. Co na tom záleží? Buď je všemu konec, když tělo smrtí zanikne, anebo je to v jiném životě lepší. Horší než zde to už být nemůže! Tak smýšlí mnoho těch, kteří záměrně a s rozvahou přetrhnou vlákna svého života v domnění, že se tím vylepší jejich životní úděl.

Před takovýmto činem nelze ani dostatečně důrazně varovat. „Vůbec nechci žít, proč mne rodiče přivedli do tohoto strastiplného života?“ říkají mnozí a neví, jak pošetile mluví. Vždyť oni sami si přáli přijít na zem. Jinak by je to nebylo táhlo do blízkosti jejich rodičů. Pozemský život, který jim umožnili, je milostí, za kterou by měli být vděční, neboť jim dává možnost splatit staré dluhy, dospět k novým poznatkům a pokročit ve svém vývoji. Kdo se tedy sám vyloučí z pozemského života, ten si tuto možnost bere, okrádá se a musí začínat ještě jednou od začátku, aby poznal a splnil svoji úlohu - ovšem za mnohem těžších podmínek! Zahodit život, který nám dal Tvůrce z lásky, to je ten nejtěžší zločin! Následně může být zadušena a za nevýslovného utrpení zhasnuta jiskra života, která plane v každém lidském duchu. Ne, smět žít je dar! Není to oblažující smět zrát, stávat se vědoucím, silnějším? Pozemský život nám k tomu poskytuje možnost a my se z toho máme radovat a být za to vděční. Každý člověk má nadání, která mu Stvořitel propůjčil, i když jsou třeba jen skromná. Některá z nich může člověk v sobě nechat vykvést a tím potěšit sebe i své spolubližní. Kéž by tak všichni lidé věděli, že Bůh ve své lásce chce jen naše štěstí! Jak by mohla Všemoudrost a Všeláska zahrnout do plánu stvoření také bídu a utrpení? Tu vytváří jen člověk svou nesnášenlivostí, závistí a zatvrzelou bezcitností. Tvůrce nám ale říká:

„Jděte a využijte vlohy, které jsem vám propůjčil. Dávám vám k tomu veškerou pomoc, kterou potřebujete.“

A postaví nám po boku vůdce, který nás nikdy neopustí, který nás věrně vede, varuje a radí nám. Budeme-li ho dbát a necháme-li se vést jeho rukou, jistě dospějeme ke svému cíli. Ale musíme mít cíl, který leží výše než pozemský život a musíme ho také chtít dosáhnout. Když budeme svého vůdce následovat, pak nemusíme nikdy v životě klesat na mysli. Vždy zná radu, může nám ukázat, proč nás to či ono muselo potkat a ukáže nám také cestu z nouze. Podle vůle Boží nemá trpět žádný Jeho tvor.

Kráčejte radostně životem, s vděčností, že se smíme vyvíjet a zrát, získávat dovednosti, vědění a sílu, být šťastný ve vědomí, že světu můžeme něco dát, že můžeme existovat, to vše by v nás mělo růst v opravdovou vděčnost.

A ještě více důvodů ke vděčnosti nalezneme, rozhlédneme-li se dobře kolem sebe. Což nám příroda neposkytuje nevyčerpatelnou, stále se měnící radost? Není stále nová ve změně a pohybu jako v nějaké půvabné nebo napínavé hře? Radujeme se z čilého povídání našich dětí, z procitání jejich duší, těšíme se z lásky svých bližních a z možností darovat jim svou lásku!

Radujeme se z přátelství a lásky našich rodičů, z věrnosti a krásy v každé podobě. To všechno, všechno jsou dary našeho Otce na nebesích, jimiž nás tak bohatě obdarovává a za něž bychom mu měli s radostí v srdci děkovat. Není člověka, který by odmítal mateřskou lásku, který by se neuměl radovat ze slunečních paprsků, z kvetoucích květin, z vánku větru, z mocné bouře, z moudrého řádu v přírodě, ve které stojíme a jejímiž činnými články máme být.

Máme více než dost důvodů ke vděčnosti, stačí jen otevřít oči a nechat vejít radost do srdce.

Jaká má být ta pravá vděčnost? Musí se vyjadřovat slovy?

Ne, to není nutné. Je mnoho forem vděčnosti. Ale každá by měla vystupovat z hloubi srdce, čistá a neporušená, tak, jako tryská svěží a průzračně čistý pramen ze skalní stěny. Hodnotný je jenom ten dík, který vytryskne z čistého srdce. Je to protihodnota za dobrotu Stvořitele. Když je člověk domýšlivý, lakotný, lenivý, plný nelibosti, je základ zkalený a slova vděčnosti, která dává dohromady, jsou prázdná a nenajdou žádnou odezvu v srdcích těch druhých. Vděčnost má být vodou jasnou jako křišťál, ve které člověk, zušlechtěn, nalezne svůj odraz.

Vděčnost nemá vycházet z nátlaku ani z povinnosti. Má být jen samozřejmou odpovědí, malou, maličkou, zato s vřelým srdcem poskytovanou protihodnotou za všechnu lásku a péči, jíž se od malička smíme těšit. Neochraňuje nás Bůh prostřednictvím našich rodičů? Neposkytuje nám své vedení? Nevyučuje nás pomocí vychovatelů? Neposlal nám mudrce a zvěstovatele věčných pravd, kteří zasáhli do životních cest jak národů, tak jednotlivců, udávající jim směr, vysvětlující a objasňující? Neposlal dokonce ve své nepochopitelné lásce Svého Syna dolů na zem, aby ukázal zbloudilému lidstvu cestu ke Světlu, aby nechal nově zazářit překroucenou pravdu a daroval lidem odvahu a sílu ke vzestupu? Boží Syn sestoupil do hlubokých temnot země - a to je přece skutečně velký, převeliký důvod k nejhlubší, nikdy nevyčerpatelné vděčnosti. Neboť z vody života, kterou přinesl na zem, se může každý člověk občerstvit a svůj hlad utiřit chlebem Slova Pravdy.

Jak, jakým způsobem poděkujeme našemu láskyplnému Stvořiteli co nejlépe? Odpověď je jednoduchá jako pravda sama:

Prožijeme den s radostí v srdci, připraveni pomáhat, darující radost jiným, přikládající ruku k dílu všude, kde je to potřeba, to je *dík v činu*, který vyváží tisíce prázdných slov díků.

Využívejme dary, které nám Bůh dal na cestu k našemu vývoji a k podpoře života ve stvoření, rozmnožujme propůjčenou hřivnu, to je *dík za naši ochranu*.

Pokorně velebící dík dárci všeho dobra, to je *dík jeho dětí* na zemi, který stoupá k Jeho trůnu a klade se k Jeho nohám. Takový dík zdobí a kráší stvoření, protože je čistým květem. Posiluje život ve vesmíru, neboť je v něm síla čistoty a vrací se zpět jako hřejivá radost, která svým svitem provane naše srdce. Hřejivý třpyt v očích, stisk ruky, srdečné „děkuji, mnohokrát děkuji!“ - to potěší dárce a mělo by být řečí vděčnosti mezi lidmi. Bůh náš dík nepotřebuje, ale my mu jej dlužíme jako protihodnotu, která nesmí chybět k nutnému vyrovnání. Jen vděčný a šťastný člověk se zachvívá v harmonii!

R a d o s t .

Také radost se stala na zemi vzácným hostem. Pravá radost, ne radovánky a rozkoše. Ty naplňují svým křikem ulice a náměstí. Podbízejí se lidem se slovy:

„Připojte se k nám. Utečte před svými starostmi, před svými nesnáze. Nechte se ukolébat v naší náruči. Pak najdete co hledáte - zapomnění!“

Velká i malá města jsou plná halasných lákadel všemožných zábav. Noviny oznamují, rozhlas hlásá: „protančíme celou neděli“ a to všechno najde ochotné a pozorné posluchače. Radost se ale smutně obrací k těmto podnikům zády a uchyluje se k těm nemnohým, kteří ji ještě znají a které potěší.

Co je vlastně radost? Víme to ještě? Umíme ji ještě rozlišit od jejích špatných příbuzných - rozkoše a radovánek? Radost je neoddělitelná od našeho nejvnitřnějšího prožitku podobně jako vděčnost. Obě by měly tryskat z hloubi srdce. Srdce, které se v hrudi se dme stejně tak, jako se rozplývá nad krásou přírody. Víme vůbec co tím říkáme? Široké srdce - srdce dokořán. Do otevřeného srdce může mnohé proudit. Neměl by vůbec být lidský duch široce otevřenou nádobou, do které se vlévá nepomíjející světlo shůry? Mnozí lidé však kladou ustrašeně nebo vzdorovitě, odmítavě nebo lhostejně ruku na kalich a ten zůstává prázdný. Ještě hůře - jak často je naplněn nečistotou, dokonce špínou a pro dary Světla zde už není místo.

Radost nemá nic společného s radovánkami. Od radovánek se nedá oddělit hlučnost. Jděte do společenských zařízení všeho druhu, do plných sálů a místností, kde vládnou radovánky. Všude uslyšíte hluk, křiklavý smích, nepěknou hudbu, kterou se snaží silné hlasy ještě přehlušit. Lidé se pohybují tak, jak by se člověk pohybovat neměl, protože všechny jejich pohyby ovládá smyslů. Špatné znamení nestřídmosti v sobě nese především chuť vyvěrající ze žhavých smyslů. Rozkoš nemá nikdy dost, ona nikdy dost mít nemůže. Rozkoše se nelze nikdy nabažít. Zanechává planý dojem, pocit prázdnoty a proto se člověk, který se rozkoši oddal, žene stále za novým uspokojením a chytá se tak do stále se točící sítě žádostivosti. Rozkoš vzniká ze žádostivosti a novou probouzí. Tak se to točí dokola v kruhu, až člověk klesne vyčerpán. Připravil se tak o svou sílu.

Radovánky jsou mírnější sestrou rozkoše. Jsou stejného druhu. Kdo hledá povyražení, hledá vždy rozptýlení. To znamená, vědomé odbočení od požadavků ducha a srdce. V radovánkách chce člověk zapomenout na obvyklou práci a trampoty, omámit se, na nic nemyslet, odsunout stranou všechny otázky v naději, že je tím zcela zažene. Jakmile je ale po zábavě, jsou tu staré otázky opět jako zástup obtížných hostů a říkají: „Jsme tu zas, nebyly jsme zahrnány“.

Ne, ani radovánky, ani jejich zhoubnější sestra rozkoš nemohou člověka učinit šťastným. Jinak je tomu ovšem s radostí.

Radost nemůže tropit hluk, neboť hluk je nepěkný, neharmonický. K radosti patří jen krása a harmonie. Radost zajásá a vznese se s blaženým zamáváním křídel do výše, ona ani jinak nemůže. Radost nemůže zůstat vězet na zemi. Dále vzhlíží vzhůru, odkud jí přišlo štěstí. Stále hledá ve výšinách Dárce, který jí všechno láskyplně poskytuje. A protože vděčně směřuje vzhůru, může tam načerpat novou sílu. Posilněna vrací se zpět. Zde nemůže nikdy dojít k přesycení, k plané pachuti, která v sobě nese prázdnotu, k bezútěšnému pocitu neuspokojení. Ne! Radost, která vděčně stoupá vzhůru, roste, stává se hlubší, silnější a dvojnásob nás obdarovává.

Řekli jsme, že radost není hlučná. Radost může být dokonce velmi tichá. Jen zář očí prozradí hloubku niterní radosti, kterou doprovází krátké slovo, vřelý stisk ruky. Dokonce existuje radost, která je němá, slova jsou pro ni příliš malá a ubohá. Je to ta nejhlubší a úplně nejsilnější radost. Taková radost, která člověk skrz naskrz naplní a prožhaví, jej může úplně změnit. Štěstí z něj září a rozšiřujíc se, potěší všechny, kdo mu pohlédnou do očí. Pohled takové radosti může utěšit, upevnit opět víru ve vyšší hodnoty než jsou peníze a majetek. Může dodat sílu a vzpružit, kde starosti a bída ohnuly záda a zkalily pohled.

Radost by nás měla provázet po celý den, měla by vedle nás jít po všech našich cestách. Jak ráda by to učinila! Nevyvolá láska současně také radost na svou stranu? Kde se našla dvě srdce v duchovní lásce, tam je také doprovází radost se září v očích, bez mnoha slov. Kde Bůh žehná lidskému snažení, tam je nablízku i radost.

Je mnoho zdrojů radosti a není to jenom láska, která ji otevírá. Mnohým lidem poskytuje tu nejčistší radost zkoumání a bádání o zázracích života. Dospět k vyššímu vědění, k prohloubenému poznání, najít velké souvislosti a přehled o moudrém řádu stvoření, to s sebou přináší tiché, hluboké štěstí, které nikdy nezvětrá, které se bude stále znovu obnovovat a stane se velebícím díkem. Vědění je zcela něco jiného, než věda. Vědění je jistota, vhled a přehled. Moci poznat běh života v láskyplném Božím vedení, zachytit tušení o Všemoudrosti, která daruje každému tvoru možnost k plnému rozvinutí svěřených vloh, odevzdat se vděčně jejímu vedení, stát a spolupůsobit u tkalcovského stavu nádherného Božího světa, to je blažená radost a velebící štěstí. Tento pramen radosti je nevyčerpatelný a z něj získáváme podnět k zesílení našich schopností.

Může se to dít ale jenom tehdy, když jsme stále v čilém pohybu, když neochabneme a nezůstaneme stát. Radost k nám může přijít jenom tehdy, když jí připravíme půdu.

Nespadne nám do klína jako almužna. Radost chce být dobývána a teprve to jí dodává vlastní hodnotu. To znamená: Podívej se kolem sebe a buď vděčný za všechny pomoci, kterých se ti smí dostávat! Současně to také znamená: Hledej radost! Čeká na tebe s otevřenou náručí, ale nepoběží za tebou. Musíš ji hledat stranou od všeho hluku a shonu, tam ji najdeš. A pak o ni usiluj, ona se ti odmění. Copak si nemusíš lásku svých bližních také získat? Daruj lásku a dostane se ti lásky, to je nezrušitelný zákon. Pokud necháš své schopnosti ležet ladem a zakopáváš svou hřivnu, místo abys z ní získával, nemůže tvá síla růst a radost ti zůstane vzdálena. Jak ale radostným učiní člověka splněný úkol, vyřešení obtížné otázky, s níž se dlouho potýkal, či překonání nouze vlastním přičiněním. Teprve nutnost muset si něco vybojovat, činí radost dvojnásobně krásnou a cennou.

Kdo má oči a uši otevřené, kdo se přičiňuje, ten nikdy nebude radost postrádat. Kdo jde ale životem bez pravé radosti, je si tím sám vinen, protože se nenamáhá, aby ji našel. Člověk bez radosti je chudý a pošetilý.

Zažeňme planou rozkoš, která pochází ze žádostivosti a otravuje tělo i ducha a hledejme radost, která obšťastňuje a která by se opět u lidí tak ráda usadila. Každý ji může nalézt, pokud ji hledá. O co krásněji by pak bylo na zemi, neboť radost se nese od jednoho k druhému, přenáší se z jednoho srdce na druhé. Třpyt pravé radosti by měl vyzařovat od země k nebi, když Hospodin pohlíží dolů na Své dílo. Pak také On může mít radost ze Svých tvorů.

P o k o j – m í r .

Ještě víc než o štěstí, které se zdá v dnešních dnech mnohým tak nedosažitelné, touží ubitý člověk po míru. Neboť svět se stal nepokojným v takovém měřítku, jako nikdy dříve.

Slovo „mír“ často vyslovujeme, ale co se pod tímto pojmem vlastně rozumí? Není to jenom popření krvavého slova „válka“? Kdyby jednou přestalo vraždění, připadal by si člověk jako v míru. Za mír pokládají lidé něco jako ukončení krveprolévání, vraždění a pronásledování.

Člověk se domnívá, že bylo dosaženo míru, pokoje, když ho nikdo nebude pronásledovat a trýznit. Na této skutečnosti je zřetelně vidět, jak se lidstvo stalo politování-hodným. Neboť pokoj je mnohem více než pouhý konec násilí, tedy určitý stav klidu, ve kterém si člověk může náležitě upravit svůj život bez většího zásahu zvenčí. To je jenom nerušené bytí bez překážek, ještě velmi vzdáleno pokoje!

Pokud jsou na zemi rozšířeny nenávist a závist, nelze získat jistotu, že předchozí stav násilí se nemůže každou chvílí vrátit. Dokud budou tito dva tyraní sedět na trůně, nemůže nikdy nastoupit mír. Závist nestrpí stav míru a rovnováhy. Závist podněcuje a drásá, nenávist však ničí. Závist je pomalu doutnající oheň pod povrchem, který se prodírá dále, dostává-li se mu potravy. Nenávist je divoce plápolající plamen, který se před ničím nezastaví, který chce jen ničit, aby sám sebe stravoval.

Mír ale budiž ještě jednou řečeno je mnohem více, než jenom být vzdálen násilí a zkáze. Mír, pokoj, není jenom stav klidu, ale něco velmi živoucího, co stále buduje a vytváří hodnoty.

Mír a pokoj mezi lidmi a mezi národy je tak podkopán, že všude, kam se člověk podívá, vládne nedůvěra. A nedůvěra vytváří pro mír nedýchateľnou atmosféru.

Odkud se bere všude ve světě tato hluboká nedůvěra? Důvěra byla příliš často zneužita. Sliby byly jen prázdnými slovy nebo i něčím horším, totiž lží a pokrytectvím. Vždyť již rodiče obelhávají své děti, když neví co odpovědět nebo když chtějí dětem utajit pravdu. Jak zde pak ještě může vyrůst jasná, absolutní důvěra, která by měla být půdou, na které se rozvíjí dětská láska? Pokud má láska rozkvést, potřebuje k tomu čistou půdu. Zklamaná důvěra však zatvrzuje srdce. Má-li tedy opět nastoupit oboustranná důvěra jako předpoklad pro pravý pokoj, musí nastoupit pravda místo podvodu a lži. Bez toho to nejde.

Nejdříve musíme znovu položit základ pro mír, který si tak vřele přejeme. V nás, v našem srdci, v našem nitru musí být položeny první základní kameny. Pokud nepozná každý z nás, že musíme být spolubudovateli pravého pokoje, nemůže být učiněn ani krůček do říše míru, přes všechny hlasité a zvučné mírové konference, jejichž ohlas se nese po celé zemi. V nás je to místo, kde musí být postaveny první bašty míru, nikde jinde!

Jak může zavládnout pokoj mezi sousedy, když jsou nesnášenliví? Když jeden druhému nepřeje zisk a závidí úspěch? Jak může neklidný člověk šířit kolem sebe mír? Krátce, jak mohou lidé pospolu a vedle sebe mírumilovně žít, když nenesou pokoj sami v sobě? Mír, pokoj, je něco, co musí růst jako rostlina, co musí v lidských srdcích zapustit kořeny a odtud se rozšiřovat.

Vnitřní pravdivost je prvním základním kamenem, protože pomáhá odstranit nedůvěru, nejhoršího nepřítele míru. Druhým základním kamenem jsou pokojné myšlenky. Kdo má pokojnou mysl, kdo každému snášenlivě přeje, co jeho jest, rozšiřuje pokoj. Mír na zemi se nemůže přivodit svazky mezi národy, smlouvami a hrozbami odvetných opatření. Smlouvy byly porušeny, pohružky nezastrašily. Mezinárodní úmluvy se příliš často ukázaly jako bezcenný cár papíru, protože chybí pevná ruka, která by zajistila jejich plnění.

Ne, pokoj musí vyrůst a šířit se z každého lidského srdce, z nitra navenek. Čím více lidí bude nosit pokoj v duši, tím více podpory se dostane trvalému míru, který už nebude muset

prchat před surovým násilím. Ale čím více lidí bude myslet na násilí, tím více se přiblíží nebezpečí jeho opětovného použití. Neboť myšlenky jsou síly, které vychází od původce a spějí tam, kde najdou stejnorodost. Podle Božích zákonů se přitahuje vždy stejnorodé. Násilník přijímá myšlenky násilí, mírumilovný člověk zase nashromážděné síly pokoje, které jiní vysílají do prostoru.

To strašné vybíjení hněvu, které vyvolává války a vraždění, je vinou, kterou má na kontě celé lidstvo. Každý pocit závisti, každá myšlenka hněvu a žádostivosti, posilují ničivé síly, které se shromažďují nad lidstvem, až se musí uvolnit jako při bouři, protože napětí je příliš veliké. Mírumilovné chtění lidstva je příliš malé a nemůže zabránit válkám. Na nesmyslném vraždění se podílí každý jednotlivec, který pokojně nemyslí, nerozšiřuje kolem sebe lásku a na své sousedy pohlíží nepřejícně, závistivě a nenávisťně.

Mír, tak vroucně vytoužený mír se může na zemi usadit až lidstvo upustí od nenávisťi a závisti, až si každý z nás vybojuje pokoj ve svém nitru. A nyní se dostaneme k následujícímu: pokoj, pravý pokoj se musí vydobýt. Samo od sebe nám nepadne do klína štěstí ani radost a zrovna tak ani pokoj!

Mír je vznešený statek, patří k nejvyšším hodnotám, které by se člověku měly stát vlastními. Ne nadarmo prohlásil Syn Boží pokojné lidi za blahoslavené. Jsou blaženi sami v sobě, neboť pokoj jim daruje mírumilovné tužby, v sobě vyrovnané „já“, které je pro duši jako jasný letní den..

„Jak mám dospět k tomuto vnitřnímu klidu?“ ptá se mnohý. „Nevím, jak mám začít. Trýzní mne tisíce přání, ale jak jsou splněna, vynořují se nová.“

To je ale právě ono: Kdo myslí jenom na sebe a všechna přání se týkají pouze jeho osoby, ten nedospěje nikdy k vnitřnímu míru, protože z jeho „já“ vystupují v nekonečném řetězu stále nové žádosti.

Uspokojení - jak krásné slovo! „Uspokojení“ dosáhnu jenom tehdy, když je pro mne můj bližní důležitější než moje malé „já“, když žiji, abych podporoval velký celek, abych jiným stál po boku a dále pomáhal. Pak jejich dík, jejich radost, jejich osvobození mi daruje vnitřní mír a uspokojení, že jsem nežil nadarmo. Jednou cestou k míru je snášenlivost, druhou je schopnost přání bez závisti, další cestou je radost z úspěchu druhého. Kdo touží po míru a pomáhá ho na zemi vytvářet, ten myslí více na blaho jiných, než na své vlastní.

Mír je neocenitelný! Rozkládá ochranně své perutě nad těmi, kteří o něj usilují. Neboť kdo v sobě nosí mír, ten na sobě nepocítí žádné rozepře světa. V něm je pokoj a v klidu vnitřního pokoje je síla vypořádat se se vším, co mu život postaví do cesty. Kdo našel vnitřní mír, je útechou a balzámem pro své bližní, od kterých nic nepožaduje, naopak, dává jim ze svého bohatství.

Bez míru nemůže země vzkvétat, to jsme všichni na sobě hořce prožili. Neměli bychom se proto nyní ze všech sil snažit, abychom mír na zemi rozšířili? Kdyby s tím člověk začal sám ve svém nejbližším okolí, jak rychle by to vypadalo okolo nás jinak! Myšlenkám nenávisťi a pronásledování by se nedostávalo již žádné potraviny, musely by zakrnět a odumřít. Každý člověk tak může přinést svůj díl pro světový mír.

Jenom mír představuje výstavbu. Jeho díla jsou trvalá. Mír je síla, mír je stálost, mír je jedním z největších pomocníků lidstva. Kéž by se stal našim nejlepším přítelem!

Pak se splní také mocný příslib, že na zemi vyvstane Boží říše pokoje, ve které bude vládnout ve spravedlnosti jenom Svatá Boží Vůle. Tato nádherná Boží říše míru, ve které nebude moci nikdo nikoho přepadnout, oloupit a zotročit, ve které každý obdrží co mu patří a naloží s tím v klidu podle svého svědomí, stojí již přede dveřmi. Aby se ale mohla uskutečnit, musíš se ty i ty a my všichni spolu-podílet na výstavbě, jeden druhému podat mírumilovně ruku, být všichni prodchnuti stejným chtěním.

Chceme ji vystavět píli svých rukou, mírem v našich duších!